

V J A R S P O L , s. r. o. Nitrianske Pravno

Námestie SNP 153/35, 972 13 Nitrianske Pravno

V Ý R O Č N Á S P R Á V A O H O S P O D Á R E N Í Z A R O K 2 0 2 0

Hlavným výrobným zameraním spoločnosti VJARSPOL, s. r. o. v roku 2020 naďalej zostalo poľnohospodárstvo, rastlinná a živočíšna prvovýroba. Spoločnosť hospodárila na výmere 2.657,61 ha, z toho je 1.284,44 ha ornej pôdy a 1.373,17 ha trvalých trávnych porastov, čo predstavuje 48 percentné zornenie. Z obhospodarovanej pôdy je vo vlastníctve spoločnosti v súčasnosti 82 ha p. p., to znamená, že prevažná väčšina pôdy je prenajatá a to od SPF 2.055 ha a od fyzických osôb momentálne 789 ha, s ktorými máme uzatvorené nájomné zmluvy. Za prenájom poľnohospodárskej pôdy sme v roku 2020 vyplatili nájomné v hodnote 30.195 €.

Poľnohospodárska pôda obhospodarovaná spoločnosťou VJARSPOL sa nachádza v severnej časti Hornonitrianskej kotliny, v katastrálnych územiach obcí Kľačno, Lazany, Malinová, Nitrianske Pravno, Solka, Vyšehradné, Poluvsie, Poruba, Pravenec, Tužina, ktorým bola za hodnotený rok vyplatená daň z nehnuteľnosti vo výške 42.759,-- €.

Územno organizačná štruktúra v porovnaní s minulým rokom sa nezmenila, takže spoločnosť VJARSPOL, s. r. o. vykonávala svoju činnosť v piatich samostatných závodoch, z ktorých závody

- **01 MALINOVÁ**
- **02 NITRIANSKE PRAVNO**
- **03 TUŽINA**

sú závody s poľnohospodárskou výrobou rastlinnou a živočíšnou.

- **Závod 04 PV - 1** je zameraný na pridruženú výrobu so zámočníckou, opravárenskou činnosťou.
- **Závod 05 – Mäsozávod** – zabezpečuje porážku a spracovanie mäsa predovšetkým z vlastnej produkcie a v malom rozsahu i nakúpených zvierat.

Rastlinná výroba je orientovaná predovšetkým na pestovanie krmnej pšenice, trhovej plodiny repky olejnej a sladovníckeho ozimného jačmeňa, ale hlavne krmovín pre živočíšnu výrobu. Väčšinu tržieb podniku cca 75 % zabezpečuje živočíšna výroba a to hlavne z predaja kravského mlieka, alebo cez mäsozávod - z predaja mäsa HD, ošípaných a oviec. Chov hovädzieho dobytku, ošípaných a oviec je predurčený z vysokého zastúpenia TTP na celkovej výmere, ale aj z % zornenia poľnohospodárskej pôdy, na ktorej sa produkuje dostatok vlastných objemových a jadrových krmív pre tieto chovy.

Pandémia ochorenia COVID–19, v roku 2020 zasiahla všetky hospodárske odvetvia, vrátane agropotravinárskeho. Táto kríza spôsobila, že nepriaznivá situácia v poľnohospodárstve sa prehĺbovala, no i napriek tomu, že sa nachádzalo v ťažkej situácii, poľnohospodárstvo sa ukázalo ako jedno z najodolnejších odvetví zabezpečujúcim určitú mieru stability. V tejto súvislosti narastala požiadavka zvýšiť potravinovú sebestačnosť a znížiť dovoz zahraničných potravín. Na zmiernenie negatívnych dôsledkov pandémie COVID-19 na celkovú ekonomiku by mal slúžiť „Plán rozvoja a obnovy“, ktorý je v procese kompletizácie, avšak ako vyplýva z pripravovaných jeho 4. priorít, len čiastkovo rieši skutočné problémy poľnohospodárskej prvovýroby v našich podmienkach. Jedná sa o nasledovné priority:

1. Oprava a modernizácia závlahových systémov
2. Transformácia hospodárenia v lesoch bližšie k prírode a spoločnosti.
3. Zmiernenie dopadov klimatickej zmeny prostredníctvom inštitútu pozemkových úprav
4. Modernizácia a obnova potravinárskeho reťazca s cieľom zabezpečiť sebestačnosť.

V roku 2020 museli poľnohospodári okrem pandemickej krízy zvládnuť aj náročné klimatické, ekonomické, legislatívne situácie.

RASTLINNÁ VÝROBA

Hoci Svetová meteorologická organizácia vyhodnotila rok 2020 ako jeden z troch najteplejších rokov v histórii meraní vo svete, na Slovensku rok 2020 z hľadiska zrážok nebol až taký suchý, pretože sa striedali suché epizódy (apríl) až s extrémne vlhkými podmienkami v mesiaci október. Tieto skutočnosti ale negatívne vplývali na priebeh poľnohospodárskych prác, dodržiavanie agrotechnických termínov a dosahovanú produkciu rastlinných komodít.

Aj v roku 2020 najvyšší podiel v oševnom postupe spoločnosti VJARSPOL mali obilniny, čo predstavovalo 36,62 %. Ďalej nasledujú krmoviny na ornej pôde ako lucerna, ďatelino a lucerno trávne miešanky, trávny na ornej pôde s podielom 25,2 %. V oševnom postupe v roku 2020 sa kukurica podieľala 24,85 %, ďalej nasleduje repka ozimná s podielom 13,33 %.

Produkcia zrna z husto siatych obilnín činila 1.916,6 t a to je v porovnaní s minulým rokom pokles o 151,9 t. Pri výmere obilnín 470,36 ha a priemernej úrode 4,07 t.ha⁻¹ sme zaznamenali pokles o 0,52 t.ha⁻¹. Pšenicu ozimnú sme pestovali na výmere 318,73 ha a dosiahli úrode 4,22 t.ha⁻¹. Takmer 280 t zrna ozimnej pšenice sa dopestovalo v potravinárskej kvalite a toto množstvo sa podarilo aj zrealizovať. Plocha jačmeňa ozimného v roku 2020 predstavovala 140,66 ha pri úrode 4,05 t.ha⁻¹. Viac ako 75 % produkcie ozimného jačmeňa sa zrealizovalo v sladovníckej kvalite. Ovos siaty bol zasiaty na výmere 10,97 ha s produkciou 56 t, čo je 5,1 t.ha⁻¹. Nízka priemerná hektárová úroda, ako aj nižšia realizačná cena u pšenice znamenali, že tržby za obiloviny vo výške 114.709,-- €, boli nižšie v porovnaní s minulým rokom.

Repkou ozimnou sme obsiali 171,24 ha a dosiahli úrode 3,53 t.ha⁻¹, čo predstavuje nárast oproti roku 2019 o 1,1 t.ha⁻¹. Na základe viacročných skúseností s výskytom vysokej zveri, ktorá počas zimných mesiacov poškodzuje porasty repky sme sa rozhodli zasiatu repku zabezpečiť vybudovaním elektrických ohradníkov.

Teplotne mierny priebeh zimy spôsobil, že vysoká zver nemala núdzu o potravu a nenavštevovala porasty repiek. Čím nevznikli veľké škody, čo sa prejavilo na dosiahnutej produkcii. Celkové tržby za realizovanú repku dosiahli 219.602,-- €, čo je nárast v porovnaní s minulým rokom o 78.182,-- €.

Kukuricu sme zasiali na ploche 319,16 ha. Po zbere kukurice na siláž o výmere 219,16 ha a produkcii 8.200 t, sa spoločnosť rozhodla ponechať zvyšok výmery na výrobu suchého zrna. Na ploche o výmere 100 ha sme dosiahli priemernú úrodu suchého zrna 9,58 t.ha⁻¹. Z realizovanej kukurice sme dosiahli tržby vo výške 119.008,- €, čím sme nahradili výpadok tržieb u obilovín.

V roku 2020 sme vyprodukovali viac ako 7.500 t zelenej hmoty z viacročných porastov ďatelino a lucerno tráv, tráv, lucerien a jednoročných krmovín a trvalých trávnych kultúr, ktorá sa použila na výrobu konzervovaných krmív. Výroba sena z TTP tvorí veľkú a neoddeliteľnú súčasť krmovinovej základne našej spoločnosti. V roku 2020 sme dosiahli produkciu 987,3 t lúčneho sena.

Celkové tržby za výrobky rastlinnej výroby v roku 2020 dosiahli hodnotu 453.879 €, čo je o 76.707 € viac ako v minulom roku, zásluhou tržieb zo zrnovej kukurice, ale aj vyšších tržieb za repku ozimnú.

V roku 2020 naďalej pokračoval negatívny trend znižovania obhospodarovanej výmery a to o 16,67 ha.

ŽIVOČÍŠNA VÝROBA

Živočíšna výroba svojím najväčším podielom na celkovom objeme tržieb je naďalej hlavným odvetvím a predmetom činností firmy, na čo nás predurčujú aj pôdno – klimatické podmienky.

Celkové tržby za kravské mlieko, vrátane drobného predaja dosiahli v roku 2020 814.333,72 €, čo predstavuje takmer 50,45 % z celkového objemu tržieb za spoločnosť VJARSPOL.

Celková dodávka vrátane drobného predaja mlieka v roku 2020 stúpila o 3.660 litrov, avšak priemerná realizačná cena poklesla o 0,001 € na 0,346 €/l. Pri celkovom objeme 2,337.436 litrov a priemernom stave dojníc 436 ks, tržby v porovnaní s minulým rokom nepatrne klesli o 345,28 €.

V chove mladého a výkrmového dobytku sme zaznamenali opätovný nárast celkového hmotnostného prírastku na úroveň 0,763 kg/deň.

Uvedomujeme si potrebu u týchto kategórií naďalej dosahovať lepšie výsledky, preto stále zvyšujúcou sa úrovňou výživy znižujeme vek pri prvom pripúšťaní a následne otelení.

Chov ošípaných v roku 2020 začal sľubne príchodom novej pracovnej sily a zlepšením reprodukčných a produkčných ukazovateľov. Neskôr sa vo zvýšenej miere začali objavovať potraty a úhyny ciciakov. Laboratórnym vyšetrením krvi prasníc a potratených plodov bola preukázaná brucelóza ošípaných, ktorá bola zavlečená do nášho chovu nakúpenými inseminačnými dávkami. Nariadením ŠVPS SR bol chov ošípaných dňa 10. 09. 2020 zlikvidovaný. Štátna pomoc zo strany ŠVPS SR vo výške 5.263,71 € a z PPA vo výške 28.969,20 €, nepokryli ani z polovice škodu a všetky súvisiace náklady s likvidáciou chovu a dezinfekcie priestorov chovu.

Druhotné náklady vznikajú tiež pri nákupe ošípaných pre vlastný bitúnok, ako aj čiastočný výpadok tržieb z predaja.

V chove oviec pri priemernom stave bahníc 388 ks sme v hodnotenom roku vyrobili 3.299,95 kg ovčieho syra a 20.650 litrov ovčieho mlieka, z čoho tržby za všetky ovčie výrobky dosiahli 43.584,74 €, t. j. o 1.034,74 € viac než v minulom roku. Tieto tržby nepokrývajú ani náklady na celoročné mzdy 4 pracovníkov, vrátane odvodov. I napriek tomu s ich chovom budeme pokračovať pre ich druhotný význam a to je spásanie nedostupných plôch a udržiavanie krajiny.

Celkové tržby za živočíšnu výrobu v roku 2020 dosiahli hodnotu 894.646,-- €, čo je o 18.077,-- € menej v porovnaní s minulým rokom, hlavne z dôvodu poklesu tržieb za predaj teliat a jahniat.

EKONOMIKA

Pandémia ochorenia COVID-19 sa v roku 2020 postarala o pokles globálnej ekonomiky, pričom recesii sa nevyhlo ani Slovensko vo všetkých jej odvetviach, nevynímajúc poľnohospodárstvo. Tempo rastu úverov sa z toho dôvodu spomalilo, ale napriek tomu vykazovalo nepatrný rastový trend. Banky zabezpečené štátnymi garanciami ústretovo poskytovali preklenovacie úvery, úvery na financovanie prevádzkových potrieb, menej na náročnejšie investičné projekty. Mieru neistoty do rozhodovacích procesov ovplyvňujúcich ekonomiku firiem vnášali výsledky volebného roku, z toho vyplývajúce personálne, legislatívne, ekonomické zmeny, ktoré takéto roky vždy prinášajú. Z toho vyplýva veľké množstvo činiteľov, faktorov a opatrení, ktoré ovplyvňujú úroveň jednotlivých ekonomických ukazovateľov, ako aj celkové smery ďalšieho vývoja.

V roku 2020 spoločnosť VJARSPOL, s. r. o. dosiahla nasledovnú úroveň ekonomických ukazovateľov, hodnoty majetku a zdrojov ich krytia:

Celková hodnota majetku na strane aktív vo výške 3,079.005,-- € nám poklesla v porovnaní s minulým rokom o 174.784,-- €, hlavne v dôsledku poklesu neobežného majetku o - 313.430,-- €, pričom obežný majetok vzrástol o 135.160,-- €.

Hodnoty jednotlivých položiek neobežného a obežného majetku sú zachytené v nasledovnej tabuľke:

	2020	2019	Rozdiel r. 2020 - 2019
Neobežný majetok = DHM	2,017.432	2,330.862	- 313.430
Z toho: Stavby	1,436.310	1,570.913	- 134.603
Samost.hnuteľné veci	161.787	359.525	- 197.738
Zákl.stádo a zvieratá	228.955	216.654	+ 12.301
Pozemky	190.380	183.770	+ 6.610
Obežný majetok	1,052.792	917.632	+ 135.160
Z toho: Zásoby	849.076	774.742	+ 74.334
Materiál	25.168	34.571	- 9.403
Nedokončené výr.	95.612	127.953	- 32.341
Výrobky	476.002	370.181	+ 105.821
Zvieratá	252.076	242.037	+ 10.039
Krátkodobé pohľadávky	163 513	136 043	+ 27.470
- z toho z obch.styku	62.402	62.875	- 473
Daňové pohľad.a dotácie	73.331	72.394	+ 937
Finančné účty	40.203	6.847	+ 33.356

Poznámka: Neobežný majetok je zároveň aj Dlhodobý hmotný majetok, keďže Dlhodobý nehmotný majetok nemáme.

Hodnota vlastného imania v roku 2020 dosiahla 668.317,-- €. Jeho nárast v porovnaní s minulým rokom o 877,-- € bol spôsobený menším poklesom nerozdeleného zisku minulých rokov o – 44.031,-- € a oproti zlepšeniu HV za účtovné obdobie po zdanení o 44.908,- €, ktorý dosiahol kladnú hodnotu 876,-- €.

Celkový objem záväzkov v porovnaní s minulým rokom poklesol o 3.756,- €, keď ich absolútna hodnota k 31. 12. 2020 dosiahla 1,723.700,-- €. Pokles celkového objemu záväzkov bol spôsobený hlavne poklesom dlhodobých bankových úverov o 137.200,-- €, pričom bežné bankové úvery sa zvýšili o 31.700,-- € na úroveň 726.700,-- €. Záväzky z obchodného styku vo výške 240.128,-- € vzrástli oproti minulému roku o 94.394,-- €. Nižšie dlhodobé, krátkodobé výnosy budúcich období sa odrazili v poklese časového rozlíšenia o 171.905,-- € na úroveň 686 988,-- €.

Čistý obrat, definovaný ako výnosy dosahované z predaja výrobkov, tovarov a služieb po odpočítaní zliav, spoločnosť VJARSPOL za rok 2020 dosiahla 1,697.378,-- €, čo predstavuje pokles v porovnaní s minulým rokom o 3.944,-- €.

VÝNOSY Z HOSPODÁRSKEJ ČINNOSTI SPOLU v roku 2020 dosiahli celkovú hodnotu 3,092.928,-- €. V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roku tieto poklesli o 150.692,-- €. Hlavný podiel na ich poklese majú ostatné výnosy z hospodárskej činnosti, ktoré celkovo poklesli o 176.646,-- € na úroveň 1,108.043,-- €, z dôvodu vyplatenia nižších dotácií z PPA o 105.095,-- € a zúčtovania nižšej pomernej časti dotácií na investície o 69.754,-- €.

V porovnaní s rokom 2019 vo výnosových položkách sme zaznamenali pokles tržieb z predaja služieb o 43.088,-- €, z dôvodu skončenia nájomných zmlúv na prenájom nebytových priestorov a u aktivácie o 26.804,-- € na hodnotu 323.186,-- €.

Tržby z predaja vlastných výrobkov nám narástli o 19.495,-- €, hlavne z dôvodu nárastu tržieb za výrobky RV o 76.913,-- €. Zníženie zápornej hodnoty zmeny stavu vnútropodnikových zásob o 56.705,-- € ovplyvnilo jej celkovú hodnotu na úroveň – 35.680,-- €.

NÁKLADY Z HOSPODÁRSKEJ ČINNOSTI SPOLU dosiahli v hodnotenom roku 3,060.746,-- €, čo predstavuje pokles oproti minulému roku o – 201.771,-- €. Keďže pokles výnosov z hospodárskej činnosti bol nižší o 150.692,-- €, prejavilo sa to v zlepšení výsledku hospodárenia z hospodárskej činnosti o 51.079,-- €, keď dosiahol kladnú hodnotu 32.182,-- €.

Z nákladových položiek sme nárast zaznamenali v Osobných nákladoch a to o 48.562,-- €, ktoré tak dosiahli hodnotu 1,209.200,-- €. Dopad nárastu minimálnej mzdy a príplatkov pri rovnakom počte pracovníkov 85 sa prejavil i v raste priemernej mzdy, ktorá tak dosiahla 853,-- €, pričom celkovo vyplatené mzdové náklady dosiahli 877.733,-- €.

K navýšeniu tiež došlo v nákladovej položke Služby a to o 18.777,-- €, ktoré dosiahli úroveň 320.666,-- €.

Prehľad spotreby jednotlivých druhov materiálu a energie je obsiahnutý v nasledujúcej tabuľke:

Druh	Rok 2020	Rok 2019	Rozdiel 2020 - 2019
Spotreba nakúpených osív	65 003	73 889	- 8 886
Spotreba nakúpených hnojív	90 146	89 901	+ 245
Spotreba chemických ochranných látok	72 911	80 196	- 7 285
Spotreba náhradných súčiastok	73 161	82 891	- 9 730
Spotreba PHM	180 928	214 068	- 33 140
Spotreba energie	133 021	128 010	+ 5 011
Spotreba nakúpených krmív a stelív	31 820	33 994	- 2 174
Spotreba liekov	26 036	19 089	+ 6 947
Spotreba nakúpených komponentov do KZ	100 742	120 114	- 19 372
Spotreba ostatného materiálu (hutný mat.)	75 538	81 529	- 5 991

Z rozdielu VÝNOSOV Z HOSPODÁRSKEJ ČINNOSTI SPOLU a NÁKLADOV Z HOSPODÁRSKEJ ČINNOSTI SPOLU nám vychádza **VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA Z HOSPODÁRSKEJ ČINNOSTI**, ktorý za rok **2 0 2 0** dosiahol kladnú hodnotu + **32.182,-- €**, čo predstavuje **nárast** oproti minulému roku o **51.079-- €**.

Z dôvodu poklesu Nákladových úrokov **došlo k zlepšeniu HOSPODÁRSKEHO VÝSLEDKU HOSPODÁRENIA Z FINANČNÝCH ČINNOSTÍ** o **1.577,-- €** na zápornú hodnotu - **23.558,-- €**.

Výslednicou VÝSLEDKU HOSPODÁRENIA Z HOSPODÁRSKEJ ČINNOSTI a VÝSLEDKU HOSPODÁRENIA Z FINANČNÝCH OPERÁCIÍ je

CELKOVÝ VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA ZA ÚČTOVNÉ OBDOBIE

po zdanení vo výške : + 876,-- €.

Rok 2020 ako posledný rok minulého programovacieho obdobia bol chudobnejším na priame platby, keďže Slovensku skončila možnosť presunu platieb z II. do I. piliera financovania. Keďže konečné znenie Strategického plánu SPP, ktorého cieľom je stanovenie podmienok čerpania podpôr SPP po roku 2020, doteraz nie je známe, čakajú nás prechodné roky 2021 a 2022 bez určenia jasných pravidiel a smerov ďalšieho vývoja Slovenského poľnohospodárstva s nejasnou víziou stropovania priamych platieb a redukcia jednotlivých ich druhov.

V Nitrianskom Pravne, 08.03.2021

Ing. Gašpír Július

Konateľ spoločnosti: